

Академіку НАМН України О.Г. Резнікову – 75 років

12 листопада 2014 року виповнилося 75 років від дня народження завідувача відділу ендокринології репродукції та адаптації Державної установи «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка АМН України», доктора медичних наук, професора, члена-кореспондента НАН України, академіка НАМН України, Заслуженого діяча науки і техніки України, Олександра Григоровича Резнікова.

О.Г. Резніков у 1962 р. закінчив із відзнакою лікувальний факультет Одеського медичного інституту ім. М.І. Пирогова. У 1962-1965 роках працював головним лікарем Сухо-Єланецької лікарні в Миколаївській області. Після захисту в 1965 році кандидатської дисертації вся подальша наукова діяльність О.Г. Резнікова пов'язана з ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка НАМН України». З 1973 р. він керує лабораторією нейрогормональної регуляції розмноження, а з 1991 року і по теперішній час – відділом ендокринології репродукції та адаптації. У 1974 році захистив докторську дисертацію «Характеристика та механізм дії о,п'-дихлордифенілдихлоретану та інших інгібіторів функції кори надниркових залоз». Він є одним з авторів протипухлинного засобу «Хлодитан».

Протягом 25 років (1975-1999) О.Г. Резніков керував Міжнародним центром із репродукції людини ВООЗ, створеним на базі очолюваних ним лабораторії та відділу. У 1990, 1995-1996 р.р. на запрошення університетів

США і Канади працював у них професором кафедр фізіології, у 1997-1998 р.р. – професор НУ «Києво-Могилянська академія». З 1998 р. – головний науковий співробітник, потім консультант Державного фармакологічного центру (Державного експертного центру) МОЗ України.

О.Г. Резніков – відомий у світі вчений-патофізіолог, ендокринолог. Основними напрямками його наукових досліджень є загальні проблеми фізіології та патофізіології ендокринної системи, нейроендокринологія, патогенез ендокринних та гормонзалежних захворювань, ендокринна фармакологія. О.Г. Резніков є одним із засновників нової галузі патофізіології – функціональної нейротератології, ним обґрунтовано новий напрям медицини – превентивну нейроендокринологію. Пріоритетне значення мають праці О.Г. Резнікова щодо участі статевих стероїдних гормонів, нейротрансмітерів і нейропептидів у патогенезі порушень статевої диференціації мозку, зумовлених гормональним дисбалансом, стресуванням материнського організму, негативним

Ювілеї

впливом глюкокортикоїдів під час вагітності. Результати цих досліджень узагальнені в монографіях «Половые гормоны и дифференциация мозга», «Hormone-neurotransmitter imprinting in the neuroendocrine control of reproduction», «Пренатальный стресс и нейроэндокринная патология».

Важливим науковим здобутком О.Г. Резнікова є напрацювання в галузі ендокринної терапії андрогензалежних захворювань, таких як рак передміхурової залози, ановуляторна неплідність гіперандрогенного генезу тощо. В очолюваній ним лабораторії вперше в СРСР почалася дослідницька робота по створенню і вивченню механізму дії та практичного застосування блокаторів клітинних рецепторів чоловічих статевих гормонів (антиандрогенів). Результатом багаторічних досліджень стало створення і впровадження в практику таблеток Ніфтолід і Флутафарм, мазі ніфтоліду. Спільно з акад. О.Ф. Возіановим ним запропоновано новий метод лікування раку простати – низькодозову естроген-антиандрогенну терапію, теоретично та експериментально обґрунтовано принцип оптимальної андрогенної блокади як найбільш перспективний у гормональній терапії раку простати. За матеріалами цих робіт видано монографії «Антиандрогены», «Эндокринная терапия рака предстательной железы», «Androgen deprivation strategy in prostate cancer». В останні роки О.Г. Резніков активно працює в галузі медичної нанотехнології.

О.Г. Резніковим опубліковано 560 наукових праць, серед них 25 монографій, 6 підручників із патофізіології та ендокринології. Він є автором 20 винаходів. Під його керівництвом підготовлено та успішно захищено 8 докторських та 24 кандидатських дисертацій.

О.Г. Резніков здійснює велику науково-ор-

ганізаційну та громадську роботу. Він був головою проблемної комісії МОЗ і АМН України «Патологічна фізіологія та імунологія», а також членом наукових рад із фізіології вісцеральних систем АН СРСР і АМН СРСР, заступником голови експертної ради ВАК України, заступником голови Комісії з питань біоетики при Кабінеті Міністрів України, засновником і першим головою правління Асоціації репродуктивної медицини України. У теперішній час О.Г. Резніков є членом бюро Відділення біохімії, фізіології та молекулярної біології НАН України, редколегій багатьох наукових журналів, співголовою постійного семінару «Молекулярна медицина» НАНУ та НАМНУ. Його обрано почесним членом Міжнародного товариства нейроендокринологів, членом інших міжнародних товариств, віцепрезидентом Наукового товариства патофізіологів України, головою Київського обласного товариства патофізіологів, членом президії Асоціації ендокринологів України.

Внесок О.Г. Резнікова в розвиток патофізіологічної та ендокринологічної науки високо оцінений в Україні і за кордоном. Його нагороджено Державною премією УРСР, відзнакою НАНУ «За наукові досягнення», премією ім. О.О. Богомольця, премією ім. В.П. Комісаренка, медаллю ім. В.В. Підвисоцького НАН України, медаллю ім. В.Я. Данилевського, преміями з теоретичної медицини НАМН України, Почесними грамотами Кабінету Міністрів, Президій НАНУ і НАМНУ, МОЗ України.

Колектив інституту та редколегія журналу «Ендокринологія» щиро вітають шановного Олександра Григоровича Резнікова зі знаменною датою і бажають йому доброго здоров'я і нових творчих звершень!